

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania J. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku
o świadczenie rehabilitacyjne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 kwietnia 2023 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 11 stycznia 2022 r., sygn. akt VII Ua 57/21,
[SOP]

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2022 r., VII Ua 57/21, Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdyni oddalił apelację organu rentowego od wyroku z dnia 27 lipca 2021 r., VI U 821/19, którym Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku zmienił decyzję z dnia 17 czerwca 2019 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w Gdańsku i przyznał J. B. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 20 czerwca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pełnomocnik organu rentowego zarzucił naruszenie art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przez jego błędną wykładnię, to jest przyjęcie, że - mimo pobierania wojskowej renty inwalidzkiej - ubezpieczony powinien uzyskać prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 20 czerwca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, wymagającego odpowiedzi na pytanie, czy - mając na względzie nowelizację ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, na mocy której w art. 13 wprowadzono ust. 1a, zgodnie z treścią którego art. 13 ust. 1 pkt 1 stosuje się odpowiednio do osoby niezdolnej do pracy, która ma ustalone prawo do emerytury lub renty inwalidzkiej na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r., poz. 586 i 2320) lub ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno- Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r., poz. 723 i 2320) - przyjąć należy, iż w stanie prawnym obowiązującym do 31 grudnia 2021 r. posiadanie prawa do emerytury wojskowej stanowiło przesłankę negatywną do uzyskania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego na mocy art. 22 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, czy też nie stanowiło przesłanki negatywnej do uzyskania świadczenia rehabilitacyjnego przez osobę mającą prawo do emerytury wojskowej.

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego jej rozpoznania, ewentualnie zmianę w całości zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, a w konsekwencji zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 27 lipca 2021 r., przez oddalenie odwołania wnioskodawcy od decyzji organu rentowego oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania o występowanie istotnego zagadnienia prawnego, które wymaga w jego ocenie rozstrzygnięcia kwestii związanej z możliwością przyznania świadczenia rehabilitacyjnego osobie pobierającej wojskową rentę inwalidzką z tytułu niezdolności do pracy. Wskazany problem został wyjaśniony w judykaturze Sądu Najwyższego i nie zachodzą podstawy do zmiany utrwalonego poglądu.

Sąd Najwyższy prezentował jednolite stanowisko, że nie wyłącza prawa do świadczenia rehabilitacyjnego zarówno emerytura wojskowa (art. 18 ust. 7 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r., II UK 145/14, LEX nr 1678076), jak i policyjna renta inwalidzka, gdyż nie została ona wymieniona w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 159; por. wyrok z dnia 19 lutego 2014 r., I UK 368/13, OSNP 2015 nr 6, poz. 84).

Sąd Najwyższy przyjmował, że określenie "renta z tytułu niezdolności do pracy", którym wskazany przepis (art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r.) się posługuje, nie może być uznane za pojęcie zbiorcze, obejmujące wszystkie świadczenia przyznawane nie tylko z ubezpieczenia rentowego, lecz także w postaci świadczeń zabezpieczeniowych z budżetu, jakim jest "renta policyjna" i nie jest tożsame z tym pojęciem. Identyfikacja tych świadczeń jest wykluczona, co dostrzegł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 stycznia 2012 r. (II UK 168/11, OSNP 2012 nr 23-24, poz. 297), wyraźnie odróżniając rentę z tytułu niezdolności do pracy przyznaną na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od policyjnej renty inwalidzkiej. W tym wyroku Sąd Najwyższy wskazał w szczególności na odmienne przesłanki i źródło finansowania świadczenia zaopatrzeniowego przyznanego na podstawie art. 19 w związku z art. 20 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji. Podobnie w wyroku z dnia 18 lutego 2013 r., II UK 196/12 (OSNP 2013 nr 21-22, poz. 287; OSP 2014 nr 7-8, poz. 68, z glosą T. Piwowarskiego) odróżniono emeryturę wojskową jako świadczenie zabezpieczeniowe od renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanej na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W postanowieniu z dnia 22 lipca 2013 r., III UZ 9/13 (OSNP 2014 nr 6, poz. 90) Sąd Najwyższy zaznaczył, że system zabezpieczenia emerytalnego wojskowych stanowi regulację niewpisującą się w powszechny system emerytalny.

Podobne poglądy wyrażane są także w literaturze. Wskazuje się, że renta wypłacana byłemu policjantowi w związku z przyznaniem trzeciej grupy inwalidzkiej nie może być utożsamiana z rentą, o której mowa w ustawie zasiłkowej. Przysługuje bowiem osobie, która nie spełnia podstawowego kryterium "niezdolności do pracy". W rezultacie pobieranie policyjnej renty inwalidzkiej z tytułu zaliczenia funkcjonariusza do trzeciej grupy nie mieści się wśród przesłanek enumeratywnie wymienionych w art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej i tym samym nie pozbawia byłego policjanta prawa świadczenia rehabilitacyjnego (I. Sierocka: Świadczenia rehabilitacyjne, Z zagadnień zabezpieczenia społecznego 2014 (6), s. 69).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[SOP]

[as]